

Jezus, mijn Borg

Liturgiesuggesties:

Psalm 101: 1, 2 en 3

Psalm 101: 4, 5 en 6

Psalm 1: 1 en 2 OB

Psalm 1: 3 en 4 OB

Psalm 142: 1, 2, 4 en 7

Psalm 147: 6 OB

Romeinen 1: 18-32

Dordtse Leerregels 2: 1-7

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

U hebt vast wel eens gehoord van de lijkwade van Turijn.

Zo nu en dan duiken er berichten over op.

In Turijn wordt een laken bewaard, waarvan sommigen geloven dat Jezus van Nazareth er in gewikkeld is, toen Hij van het kruis afgenomen werd.

En inderdaad, het laken vertoont bloedsporen, en het "negatief" van het lichaam van een gekruisigde man.

Hoe oud is dat laken dan? Dat wordt nu onderzocht.

En men verwacht dat de conclusie zal zijn dat het ongeveer 2000 jaar oud is.

Die lijkwade van Turijn is vanaf de vijftiende eeuw in het bezit geweest van het Italiaanse koningshuis.

Na het sterven van de laatste koning van Italië is het in handen van de rooms katholieke kerk gekomen.

U begrijpt, die lijkwade van Turijn is belangrijk voor de kerk van Rome.

De lijkwade van Turijn. Je leest er telkens over.

Sommige mensen worden er opgewonden over.

Er is zelfs een film over gemaakt.

Zou het dan toch wáár zijn wat er in de Bijbel staat?

Bewijst de lijkwade van Turijn het bestaan van de Here Jezus 2000 jaar geleden op aarde?

Nee, die lijkwade "bewijst" - jammer genoeg - niets!

Een laken, dat 2000 jaar oud is, waar bloedsporen op zitten, en waar het "negatief" van het lichaam van een man op te zien is, kan ook het laken geweest zijn, waar - bij wijze van spreken, en dan zeg ik het maar heel cru - de burgemeester van Nazareth in het jaar 30 na zijn gewelddadige dood in gewikkeld is.

De lijkwade van Turijn biedt ons geen zekerheid.

Als je, broeders en zusters, jongens en meisjes, zekerheid over Jezus wilt hebben dan moet je Nieuwe Testament opslaan.

Dat Nieuwe Testament geeft mij zekerheid over Jezus.

Dat Nieuwe Testament vertelt mij:

Er liep een mens rond in Palestina en zijn naam was Jezus.

Omdat die naam in die tijd tamelijk vaak voorkwam, werd eraan toegevoegd: van Nazareth. Dan wist je over wie je het had.

Hij groeide op in Nazareth. Daarna trok Hij door heel het land.

Je kon Hem tegenkomen in Kana, in Bethanië, in de straten van Jericho en Jeruzalem.

Je kon Hem zien lopen door het Palestijnse landschap: over bergpaadjes en tussen de akkers.

Soms sloften zijn voeten van vermoeidheid en was Hij blij als Hij even kon gaan zitten bij een waterput.

Soms was Hij zo uitgeput van zijn werk en van gebrek aan slaap, dat Hij als een blok in slaap viel op de harde bodem van een vissersbootje.

Zelfs van een bulderende storm en overspattend water werd Hij niet wakker.

Er waren mensen die Hem kenden en Hem hadden zien opgroeien.

Waar dachten de mensen nu aan, als ze de naam Jezus hoorden?

Wat zei die naam (in het Hebreeuws: Jehosjoea) hun?

Ze wisten natuurlijk dat die naam betekent: De HERE redt.

En ze wisten ook dat gered worden betekent: bevrijdt worden van druk, verlost worden van mensen en dingen waardoor je leven in de klem gekomen is en van de zonde waardoor je leven vastgelopen is.

Gered worden dat is in de ruimte gezet worden, zodat je weer kunt ademen en je keel niet langer dichtgeschroefd wordt.

De naam Jezus wilde zeggen: dat alles doet de HERE!

De mensen in Palestina wisten dat wel.

Toch zei de naam Jezus hun niets meer.

Het was een gewone alledaagse naam geworden, één van de vele namen die mensen konden dragen en waar je niet meer van opkeek.

Moet je nagaan, broeders en zusters, jongens en meisjes, zijn naam was op aller lippen en toch zei die naam de mensen niets meer.

Maar Hij deed wel precies wat zijn naam zei.

Jezus kwam op een bruiloft.

Hij zat er als mens onder de mensen.

Hij dronk mee van de wijn. Hij toastte op het bruidspaar.

Niemand vermoedde dat Hij de Zoon van God was.

Dat zou je ook niet zeggen als je Hem zag meezingen en meelachen met de bruiloftsgasten.

Toen dreigde het bruiloftsfeest in het water te vallen. De wijn was op.

Het feest dreigde uit te lopen op grote frustraties bij bruidspaar en gasten.

Maar Jezus van Nazareth greep in.

En plotseling zat het feest niet meer in het slop en kon de bruidegom weer opgelucht ademen.

Maakte Jezus zó zijn naam niet waar?

Jezus: degene die je uit het slop haalt!

Een andere keer liep Hij langs de oever van de Zee van Tiberias.

Er was weinig gelegenheid om op de prachtige natuur te letten en op de schilderachtige bootjes op de kant en in het water, want een grote menigte verdrong zich om Hem heen.

Hij passeerde een douanekantoor. Bij dat kantoor zat een man: Levi de tollenaar.
De man verdiende niet slecht. Daar zorgde hij wel voor.
Maar hij moest er een hoge prijs voor betalen.
Hij werd geboycot en veracht. Hij telde niet mee.
Ondanks al zijn geld was zijn leven beknot en aan banden gelegd.
Jezus bleef bij dat kantoor staan en keek Levi aan.
Hij zei slechts twee woorden: Volg Mij!
En ineens vielen de banden van Levi's leven af.
Ineens voelde hij zich verlost uit de houdgreep van het geld.
Hij voelde zich vrij, verlost.
Dat had hij te danken aan die mens met de naam Jezus.

Hij deed nog meer. Vlakbij Nain komt Hem een begrafenisstoet tegemoet.
Een jonge man, de enige zoon van zijn moeder die weduwe is, wordt begraven.
Dan doet Jezus iets vreemds.
Hij houdt de begrafenisstoet tegen.
Dat is ongehoord. Die geef je voorrang.
Maar Jezus houdt de stoet tegen.
En Hij raakt de baar aan.
De aanwezigen hebben hun hand voor de mond geslagen toen ze dat zagen.
Dat aanraken van een dode maakte je onrein.
Wat bezielt die Jezus? vroegen ze zich af.
Ze hoefden niet lang op antwoord te wachten.
Jezus opent zijn mond en zegt: Jonge man, Ik zeg u: sta op!
En het onvoorstelbare gebeurt.
De banden van de dood laten de jonge man los.
Jezus heeft hem bevrijd van de dood.

Jezus: Hij die redt, Hij die bevrijdt.
Wie het nu nog niet gezien heeft, ziet het nooit.
Bij Hem is de naam Jezus niet zomaar een naam.
Bij Hem is zijn naam een program.
Hij is zijn naam.
Niemands naam is ooit zo typerend en zo veelzeggend geweest.
Toen Jozef op het punt stond Maria de laan uit te sturen, omdat ze in verwachting was, kwam een engel hem in de droom zeggen:
'Niet doen, Jozef. Stuur haar niet weg.
Want het kind dat zij bij zich draagt, is niet van een andere man maar van de Heilige Geest.
En als het geboren is, moet je het de naam Jezus geven.
Want Hij is het die zijn volk zal redden van hun zonden.' (Mattheüs 1:21)

*

Jezus, broeders en zusters, jongens en meisjes, bevrijdt óns van onze zonden, ook vandaag nog.
De zonde heeft het leven verlost en vernield.
We zien het dagelijks om ons heen.
Als een vloedgolf is de zonde over het leven gekomen.

En het resultaat is een enorme ravage.
We hebben er allemaal weet van.
Wat is het leven één grote knoeipartij.
Wat zit het aan alle kanten klem tussen je zonden.
Wat zit je soms te hangen en te wurgen om het naar buiten toe nog iets te laten lijken.
Wat kan het je moedeloos maken, als je telkens weer in die wurggreep zit.
Of hebt u daar helemaal geen last van?
Van die zonden? Van de gevolgen daarvan?

En dan komt daar die Mens uit Nazaret.
Hij staat naast je op je werk of bij je bed.
Hij zit bij je in de kamer of in de auto.
En Hij zegt: 'Heb goede moed; je zonden zijn je vergeven.'
Hebt u dat wel eens zo ervaren?
Dat je het zo moeilijk hebt met jezelf.
Dat je er niet meer tegen op kunt. Dat het als een last op je leven drukt ...
En dan dat wonder: heel dat loodzware gewicht valt van je af en je staat plotseling in de ruimte.
Je kunt weer ademen. Je bent bevrijd.
De verwondering en de dankbaarheid stijgt in je op.
Wie is Hij toch, dat Hij zelf de zonden kan vergeven?
Jezus van Nazaret, de Zoon van God!

*

Jezus, mijn Borg.
Daarover gaat het in het tweede hoofdstuk van de Leerregels van Dordrecht.
Mijn Borg. Dat is: iemand die zich - voor het nakomen van een door een ander aangegane verbintenis - aansprakelijk stelt.
Zo omschrijft het woordenboek het woord 'borg'.
Iemand die je aansprakelijk kunt stellen als die ander niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.
Toen wij wilden trouwen konden we alleen maar een flatje huren als één van de vaders voor ons borg wilde staan.
Want zei de huisbaas: 'U studeert en als uw vrouw straks in verwachting raakt en moet stoppen met haar werk wie zorgt er voor dat ik elke maand mijn huur ontvang?'
Mijn vader stelde zich daarvoor borg.
We hebben gelukkig nooit een beroep op hem hoeven doen.

Borg: iemand die zich - voor het nakomen van een door een ander aangegane verbintenis - aansprakelijk stelt.
Gods eniggeboren Zoon heeft God gegeven als Borg.
Om voor ons genoegdoening te geven is de Zoon in onze plaats tot zonde en vervloeking aan het kruis geworden. (Artikel 2)

Waarom was dat nodig?
Waarom heb je, broeders en zusters, jongens en meisjes, een Borg nodig?
Ken je jezelf?

Weet je wat er - ten diepste - in je hart omgaat? Wat vind je van jezelf? Vind je je geslaagd?

Wat zou God van u, van jou en van mij vinden?

Wie zichzelf / wie zijn eigen hart heeft leren kennen, weet, dat daarin een bron van rottigheid schuilt.

Een beerput, waar je maar beter het deksel op kunt laten.

Als onze gedachten - alleen al die van de afgelopen week - opgenomen zouden zijn op een bandrecorder, en in het bijzijn van anderen afgedraaid zouden worden wie van ons zou er zich dan niet z'n hele leven voor moeten schamen?

God neemt de zonde heel nauw.

Zonde is majesteitsschennis.

En geen koning/koningin kunnen we ongestraft zomaar een klap in het gezicht geven, laat staan God.

En toch doen wij dat door onze zonden.

Zo komt het bij God aan, de Schepper van ons leven.

Hij voelt Zich - door de minste afwijking van zijn geboden - beledigd.

"Zijn gerechtigheid - ... - eist. dat onze zonden, tegen zijn oneindige majesteit begaan, niet alleen met tijdelijke maar ook met eeuwige straffen, naar ziel en lichaam, gestraft worden."

Dat lezen we in artikel 1 van de Leerregels van Dordrecht.

De toorn van God, broeders en zusters, jongens en meisjes, is een realiteit.

We hebben er in ons leven rekening mee te houden.

Er zijn mensen, die daar anders over denken.

De ketter Marcion - hij leefde ongeveer 140 na Christus - heeft gezegd, dat de God van het Oude Testament een andere is dan die van het Nieuwe Testament.

De God van het Oude Testament was volgens hem een barse, wrede God, een bullebak, die alleen maar toornen kon en niet wist wat liefde was.

Maar de God van het Nieuwe Testament heeft niets met die wrede God van het Oude Testament uit te staan.

Hij weet niet wat toorn is. Hij is liefde.

Deze opvatting werkt tot op vandaag toe bij velen nog - op verschillende manieren - na.

De Bijbel zélf leert ons anders.

Juist omdat God liefde is kan Hij toornig zijn.

Dat geldt zowel voor de tijd van het Oude Testament als voor die van het Nieuwe.

Juist omdat Hij liefde is, is zijn toorn zo geducht over hen die zijn liefde versmaden.

Het is belangrijk scherp te zien, broeders en zusters, jongens en meisjes, dat Gods toorn en zijn oordelen niet los staan van zijn liefde, maar er de keerzijde van vormen.

Zijn toorn komt niet voort uit de behoefte om te vernietigen, maar uit de behoefte om te behouden.

Als God toornig is, keert Hij zijn aangezicht af.

Dan verbergt Hij zijn aangezicht (Deut. 31: 16,17).

En dat is een ernstige zaak.

Want Gods aangezicht geeft vreugde (Ps.16: 11) en licht en verlossing (Ps. 80: 8).

Maar als God zijn aangezicht verbergt, wordt het donker, evenals wanneer de zon achter de wolken verdwijnt.

Dan krijgen de machten van de duisternis hun kans: ziekten, natuurrampen, vijanden, dood en verderf (vgl. Ps.104: 29).

Paulus schrijft, dat alle mensen van nature in die onheilssituatie leven.

Ze zijn kinderen des toorns (Ef.2: 3), d.w.z. ze zijn bestemd voor Gods toorn.

In Romeinen 2 vers 5 zegt hij het zo:

Ze hopen zich toorn op tegen de dag des toorns.

Zoals iemand geregeld geld kan laten bijschrijven op zijn bankrekening voor zijn oude dag, zo vergroten de mensen steeds hun toornsaldo bij God.

Dat zal hun worden uitbetaald op de dag des toorns, d.w.z. de dag waarop Gods rechtvaardig oordeel zal plaats vinden.

In Romeinen 1 (vers 18-32) - we hebben dat samen gelezen - spreekt de apostel uitvoerig over Gods toorn.

Het opvallende in dit gedeelte is, dat God blijkbaar de zonden van de mensen - die zich van Hem hebben afgekeerd - straft ... door hen aan die zonden over te geven.

De straf bestaat uit een zich steeds meer verstrikken in de zonde, waardoor het leven van de mensen in ontbinding raakt en verminkt wordt.

Want de zonde ontregelt en verminkt het leven.

Dat is nog nooit anders geweest.

*

Jezus Christus, mijn Borg.

Hij is de enige die ons van deze toorn van God verlossen kan (1 Thess.1: 10).

Voor wie in Hem gelooft is er verlossing!

Daarom belijden we in artikel 3 van de Leerregels van Dordrecht:

"De dood van Gods Zoon is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden, van oneindige kracht en waarde, overvloedig voldoende tot verzoening van de zonden der gehele wereld."

Drie woorden springen er uit: volmaakt, oneindig, overvloedig.

Het geeft aan hoe groot de betekenis is van de kruisdood van de Here Jezus.

Zijn dood was de volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden.

Volmaakt perfect. Niets op aan te merken. Volkomen. Het kon niet beter.

Van oneindige kracht en waarde. Zonder einde. Het gaat maar door.

Niet na te meten, niet te peilen. Een onuitputtelijke bron van energie.

Overvloedig.

Het offer van Christus is als een zee die alles en iedereen met haar verzoenend bloed bedekt.

Daarom gaat het evangelie uit naar alle landen en alle uithoeken van de aarde.

"Een ieder die in de gekruisigde Christus gelooft, gaat niet verloren, maar heeft eeuwig leven." (artikel 5)

Niet alle mensen worden behouden / worden zalig.

Er is geen algemene verzoening!

Onze belijdenis leert dat alleen zij, die geloven behouden worden.

Daarom, broeders en zusters, jongens en meisjes, kom toch tot geloof!

Geloof toch dat Jezus ook voor jouw zonden is gestorven.

Leg toch je zondige leven in zijn handen.
Dan is er redding. Dan is er leven.

Laat ik het maar een voorbeeld zeggen:

Wie met deze reddingsboot niet meevaart naar de veilige haven, kan het nooit wijten aan plaatsgebrek, maar moet straks tot zijn eeuwige schande erkennen, dat hij in de vliegende storm, terwijl het levensschip kraakte en brak, toch liever aan boord van dit zinkende schip bleef.

"Dat velen, die door het Evangelie geroepen zijn, zich toch niet bekeren noch in Christus geloven, maar in ongeloof ten onder gaan, komt niet door een tekort of ongenoegzaamheid van de offerande van Christus aan het kruis, maar door hun eigen schuld." (artikel 6)

*

Jezus Christus, mijn Borg.

Het Nieuwe Testament gebruikt daar, broeders en zusters, jongens en meisjes, vaak het beeld voor van de slavernij.

Wij zijn gekocht en betaald.

Christus heeft ons vrijgekocht.

De slavernij was in de Grieks-Romeinse wereld zeer verspreid.

Er zijn perioden geweest, waarin de slaven 9/10 deel van de bevolking uitmaakten.

De slavernij in Griekenland en Rome was bovendien veel harder dan die in de oosterse wereld van het Oude Testament.

Ik denk aan de slaven die in de kopermijnen en op de galeien moesten werken.

Ze waren er erbarmelijk aan toe.

Slaven bezaten geen rechtspositie.

Ze waren overgeleverd aan de willekeur van hun eigenaars.

Je eigenaar maakte uit wat je moest doen. Wat een leven, vind je niet?

Maar wat schrijft de apostel Paulus in Romeinen 6?

Gij waart vroeger slaven van de zonde.

Jullie waren werktuigen van de zonde.

De zonde bepaalde wat je deed en niet deed.

En wie een slaaf is van de zonde, heeft niets uit te staan met de gerechtigheid.

Die kan niet recht staan voor God.

Het loon dat deze slaveneigenaar uitbetaalt is de dood.

Eigenlijk staat er niet loon maar toegift.

Een slaveneigenaar betaalt namelijk geen echt loon uit.

Een slaaf kan niets verdienen.

De toegift, het extraatje, dat de zonde geeft, is de dood.

Het is, broeders en zusters, jongens en meisjes, de tragiek van de mens zonder God, dat hij die dood van zich probeert af te schudden.

Als de mens onderduikt in feesten en fuiven en losbandigheid en seks en drugs is dat niets anders dan een poging de dood van zich af te trappen en het leven te grijpen.

En hij ziet niet, dat al die dingen waarin hij krampachtig het leven probeert te grijpen, in feite niets anders zijn dan vermommingen van de dood.

Men meent zich te bedrinken en te bedwelmen, maar in feite drinkt men het gif van de dood.

Zo wás het met de Romeinen gesteld.

Maar toen is er iemand gekomen, die hen vrijmaakte van de zonde.

Christus heeft ons vrijgemaakt, verlost uit de slavernij van de dood.

En zo zijn we in dienst gekomen van God.

Je kunt ook denken aan gijzelaars, voor wie een losgeld betaald moet worden.

Dat is niet iets waar we in onze tijd pas voor het eerst mee in aanraking zijn gekomen.

Het kwam ook in de oudheid voor.

Er trekt een karavaan door de woestijn.

De kamelen zijn beladen met goederen en koopwaar.

Voorop loopt een gids.

Naast de kamelen lopen de kooplieden en enkele reizigers die zich bij de karavaan hebben aangesloten.

Plotseling wordt er een stofwolk zichtbaar, die snel groter wordt.

De kooplui worden onrustig en grijpen naar hun messen en korte zwaarden.

Daar zijn ze: rovers op paarden.

Hun lansen en zwaarden flikkeren in de zon.

Ze stormen op de karavaan af.

Na een kort gevecht worden de kooplui en de reizigers overmand, geboeid en meegesleurd naar het kamp van de rovers.

En daar liggen ze dan: geboeid, gewond, gekneusd, met gescheurde kleren, wachtend tot hun familie of vrienden een losgeld betalen.

Als dat niet gebeurt, blijven ze voor altijd slaaf.

Zoals, broeders en zusters, jongens en meisjes, de HERE voor Israël andere volken als losprijs gaf (Jes. 43:3), zo heeft onze Here Jezus Christus voor ons - als Borg - zijn bloed als losprijs betaald.

Daardoor zijn wij bevrijd uit de situatie waarin de satan ons als gijzelaars vasthield.

Nu wij bevrijd zijn is Christus onze Heer geworden.

We voelen allemaal de gevolgen van die gijzeling nog in onze botten.

We hebben er een behoorlijke tik van meegekregen.

We allemaal nog te lijden van het zonde-syndroom.

Maar het belangrijkste is: we zijn losgekocht.

En eens zal onze Heer ons ook genezen van de gevolgen van de gijzeling.

Maar dan zijn we in het Vaderhuis met de vele woningen.

Niet meer als slaven, maar als kinderen van één Vader.

Dat hebben we uitsluitend te danken aan die ene Borg: Onze Here Jezus Christus.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Stadskanaal 1988

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !